

4.2.2. Η περίοδος της Λατινοκρατίας και τα ελληνικά κράτη

1. Ποια είναι τα **λατινικά** κράτη που δημιουργήθηκαν μετά την πρώτη Άλωση;

1. Με τη διανομή των βυζαντινών εδαφών (Ρωμανία) αρχίζει η περίοδος της **Λατινοκρατίας**:
2. Οι **Βενετοί** πήραν το μεγαλύτερο μέρος της Κωνσταντινούπολης, τα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου Πελάγους.
3. Στα εδάφη της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας δημιουργήθηκε μία σειρά **λατινικών βασιλείων**:
 - i. **Αυτοκρατορία της Κωνσταντινούπολης** με ηγεμόνα τον κόμη Βαλδουίνο της Φλάνδρας.
 - ii. **Βασίλειο της Θεσσαλονίκης** που περιλάμβανε θρακικά και μακεδονικά εδάφη.
 - iii. **Δουκάτο των Αθηνών**, όπου είχαν την εξουσία αρχικά οι Καταλανοί και αργότερα μία φλωρεντινή οικογένεια τραπεζιτών.
 - iv. **Ηγεμονία της Αχαΐας**, από την οποία δημιουργήθηκε το Δεσποτάτο του Μυστρά.

2. Ποια ήταν τα **ελληνικά** κράτη που δημιουργήθηκαν μετά την πρώτη Άλωση;

Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Δυτικούς δημιουργήθηκαν τρία ελληνικά κράτη:

1. **Η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας**, που εκτεινόταν στις νοτιοανατολικές ακτές του Εύξεινου Πόντου.
2. **Η Αυτοκρατορία της Νίκαιας**, που εκτεινόταν στο βορειοδυτικό τμήμα της Μικράς Ασίας και ήταν το ισχυρότερο.
3. **Το Κράτος της Ηπείρου**, που περιλάμβανε την Ήπειρο και την Αιτωλοακαρνανία.

3. Πώς δημιουργήθηκε το **Δεσποτάτο του Μυστρά**;

1. Οι Βυζαντινοί της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας νίκησαν στη μάχη της **Πελαγονίας** (1259) τους **Φράγκους**.
2. Τους παραχωρήθηκαν τα κάστρα **Μάνη, Γεράκι, Μονεμβασία** και **Μυστράς**.
3. Τα κάστρα αυτά αποτέλεσαν τον πυρήνα ενός κράτους που **απορρόφησε** τις φραγκικές κτήσεις και εξελίχτηκε στο **Δεσποτάτο του Μυστρά**.
4. Ο κυβερνήτης του (**δεσπότης**) ήταν **αδερφός** του Βυζαντινού **Αυτοκράτορα**.

4. Τι γνωρίζετε για τη σχέση **Λατίνων** και **Ελλήνων**;

1. Οι Δυτικοί, οι Λατίνοι, έδειξαν **περιφρόνηση** για τους «σχισματικούς» Έλληνες.
2. Οι Έλληνες **αντιστάθηκαν** αποφασιστικά στους Λατίνους.

5. Ποια είναι η νέα **ιδεολογία** και πώς βοήθησε την ανάκτηση της **Πόλης**;

1. Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους αρχίζει να διαμορφώνεται το **εθνικό αίσθημα** του Ελληνισμού.
2. Η **αρχαία ελληνική** κληρονομιά και η **χριστιανική** πίστη ενώνονται στη συνείδησή του.
3. Η νέα αυτή ιδεολογία ισοδυναμεί με το ξύπνημα ενός **εθνικού αισθήματος** στον Ελληνισμό που αποτελεί πλέον το μοναδικό **στήριγμα** του Βυζαντίου.
4. Μετά τη διαμόρφωση της παραπάνω ιδεολογίας, τα ελληνικά **κράτη** οργανώθηκαν στρατιωτικά και **πολιτικά**.
5. Τα κράτη αγωνίστηκαν για την άμεση **ανακατάληψη** της Πόλης.
6. Η ανακατάληψη της Πόλης έγινε το **1261**, από τον αυτοκράτορα της Νίκαιας **Μιχαήλ Η' Παλαιολόγο**.

Εργασίες :

A. Διορθώστε τα **λάθη**, όπου κρύβονται :

1. Οι Βενετοί έθεσαν κάτω από τον έλεγχό τους τα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου πελάγους, αλλά άφησαν την Κων/πολη στους Βυζαντινούς.
2. Η Αθήνα μετά τη διάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας αποτελούσε κτήση της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας.
3. Οι Καταλανοί είναι Άραβες.
4. Η Φλάνδρα είναι στην Ιταλία.
5. Ο Μυστράς και η Μονεμβασία είναι στην Πελοπόννησο.
6. Ο Μυστράς προήλθε από το Δουκάτο των Αθηνών.
7. Ο Δεσπότης του Μοριά ήταν αδερφός του Βυζαντινού Αυτοκράτορα.
8. Οι Μάνη, Γεράκι, Μονεμβασία και Μυστράς ήταν πόλεις-φρούρια.
9. Όταν λέμε Πόλη, αναφερόμαστε στην πόλη της Νίκαιας.
10. Το κράτος της Ηπείρου περιλάμβανε τότε και τα Ιόνια νησιά.
11. Οι Λατίνοι αντιμετώπισαν με σεβασμό τους Έλληνες.
12. Η Πόλη ανακτήθηκε από τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Παλαιολόγο.

B. Να εξηγήσετε την ιστορική έννοια «**Λατινοκρατία**».

Γ. Τι μας δείχνει το γεγονός ότι ο κυβερνήτης του Μυστρά ήταν **αδερφός** του Βυζαντινού **Αυτοκράτορα**;

Δ. Φτιάξτε έναν **εννοιολογικό χάρτη** με τα ελληνικά και τα λατινικά **κρατίδια**.

Ε. Εντοπίστε σε έναν **σημερινό χάρτη** τις περιοχές τους.